

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17CoPr/4/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3114202262
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Emília Zimová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2016:3114202262.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Emílie Zimovej a členov JUDr. Gabriely Janákovvej a Mgr. Zuzany Hoklúbkovej v právnej veci navrhovateľa: doc. Ing. O. J., PhD., nar. XX.XX.XXXX, bytom v P. O., Q. K., S. ul. č. XXX proti odporcovi: J. Q. W. B. v J., IČO: 31 118 259, so sídlom v J., K. ul.č. 2, zastúpeného JUDr. A. I. a JUDr. S. I., advokátmi W. kancelárie so sídlom Z. ul.č. XXXX, XXX XX J., o zaplatenie 4.569,50 eur s príslušenstvom, na odvolanie odporcu proti rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 11. februára 2015 č.k. 13Cpr/1/2014-132, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e .**

Navrhovateľ je **p o v i n n ý** zaplatiť odporcovi náhradu trov odvolacieho konania spočívajúcu v trovách právneho zastúpenia vo výške 203,28 eur, k rukám právneho zástupcu odporcu, do troch dní.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd zamietol návrh, ktorým sa navrhovateľ domáhal zaplatenia dlžných súm osobných príplatkov v celkovej výške 4.569,5 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne z každej opakovanej nevyplatennej sumy osobného príplatku. Navrhovateľa zaviazal nahradiť odporcovi trovy právneho zastúpenia vo výške 609 eur na účet právneho zástupcu odporcu, do troch dní od právoplatnosti rozsudku. V rozhodnutí konštatoval, že navrhovateľ sa proti odporcovi domáhal vyplatenia dlžných súm osobných príplatkov tvrdiac, že u odporcu bol zamestnaný na základe pracovnej zmluvy zo dňa 25.02.2005, ktorá bola zmenená viacerými dohodami; na základe tejto pracovnej zmluvy vykonával prácu vysokoškolského učiteľa vo funkcii profesor v odbore Mechatronika a pracovný pomer bol uzavretý na dobu určitú do 05.07.2014. U odporcu bol zamestnaný tiež na základe pracovnej zmluvy zo dňa 02.03.2010, na základe ktorej vykonával funkciu dekana fakulty Mechatroniky, tento pracovný pomer bol uzavretý na dobu určitú počas výkonu funkcie dekana fakulty Mechatroniky, najdlhšie však do 09.06.2014. Obidva uvedené pracovné pomery boli zo strany odporcu ukončené dňa 07.09.2011 okamžitým skončením pracovného pomeru pre závažné porušenie pracovnej disciplíny, pričom Okresný súd Trenčín rozsudkom zo dňa 25.10.2013, č. k. 27Cpr/1/2011-380 rozhodol o tom, že obe okamžité skončenia pracovného pomeru sú neplatné. Toto rozhodnutie bolo potvrdené aj rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 16.12.2014, č. k. 6CoPr/1/2014-453. Rozhodnutím rektora J. zo dňa 04.11.2010 bol navrhovateľovi s účinnosťou od 05.11.2010 odobratý osobný príplatok vo výške 390 eur, ktorý poberal ako dekan fakulty Mechatroniky a rozhodnutím rektora J. zo dňa 04.11.2010 mu bol s účinnosťou od 05.11.2010 odobratý osobný príplatok vo výške 165 eur, ktorý poberal ako učiteľ vysokej školy. Postup odporcu považoval navrhovateľ za jednoznačne účelový, diskriminačný a v hrubom rozpore s platnou legislatívou, preto sa navrhovateľ domáhal proti odporcovi zaplatenia neoprávnene odobratých osobných príplatkov.

Súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že návrh navrhovateľa je nedôvodný. Konštatoval, že súd v konaní o nevyplatenie osobného príplatku nie je oprávnený preskúmať zákonnosť rozhodnutia rektora J. o odobratí osobných príplatkov, pretože preskúmať uvedené rozhodnutie môže súd iba postupom podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, keďže rektor v tomto prípade vystupuje ako správny orgán, ktorý pri výkone svojej právomoci zasahoval do verejných subjektívnych práv navrhovateľa. Nakoľko navrhovateľ v zákonnej lehote nepodal žalobu na preskúmanie uvedených rozhodnutí rektora, súd považoval tieto bez ďalšieho za zákonné, a preto navrhované dokazovanie v tom smere, či rektor ako štatutárny orgán univerzity konal vo veci odobratia príplatkov neoprávnené, resp. v rozpore so zákonom, nevykonával. Ďalej uviedol, že je v plne kompetencii zamestnávateľa rozhodnúť o tom, či zamestnancovi prizná osobný príplatok alebo mu ho odníme. Ani priznaním osobného príplatku sa nezakladá nárok naň v tom smere, že by zamestnávateľ nemohol rozhodnúť o jeho znížení, či odňatí, resp., že by takéto zníženie či odňatie muselo byť podmienené neuspokojivým plnením pracovných povinností alebo by muselo byť osobitne odôvodňované nejakými skutočnosťami. Osobný príplatok je fakultatívnou zložkou funkčného platu zamestnanca a je plne závislý na vôli zamestnávateľa, pričom tento príplatok sa nestáva priznaním automaticky nárokovateľným po celú dobu trvania pracovného pomeru. Zák. č. 553/2003 Z. z. nestanovuje podmienky jeho odobratia alebo zníženia, ani viazanosť na dôvody priznania. Osobný príplatok je v určenej výške z uvedeného dôvodu nárokovateľný len počas trvania jeho priznania v priznanej výške, nie však v prípade jeho odobratia, resp. zníženia. Z uvedených dôvodov návrh navrhovateľa zamietol. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 2 ods. 3 Zák. č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách, § 1 ods. 1 písm. f/, § 10 ods. 1, 2, 3 Zák. č. 553/2003 Z. z. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ, ktorý žiadal, aby odvolací súd zrušil rozsudok prvostupňového súdu a jeho návrhu v celom rozsahu vyhovel. Ako odvolací dôvod uviedol ust. § 205 ods. 2 písm. f/ a § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p.. V odvolaní namietal, že súd prvého stupňa nesprávne vyhodnotil postavenie rektora ako správneho orgánu. Keďže ide o spor, kde nároky navrhovateľa vyplývajú z pracovnoprávneho vzťahu k odporcovi v súlade s § 1 ods. 1 písm. f/ Zák. č. 553/2003 Z. z., odporca má v tomto vzťahu postavenie zamestnávateľa a nie správneho orgánu. Zároveň oznámenia o plate navrhovateľovi podpísané rektorom, odporcom, potvrdzujú túto skutočnosť. Z uvedeného je zrejmé, že nejde o spor v oblasti verejnej správy, ktorý by sa mal riešiť v správnom súdnictve. Ďalej nesúhlasil s názorom prvostupňového súdu, že je plne v kompetencii zamestnávateľa rozhodnúť o tom, či zamestnancovi prizná osobný príplatok alebo mu ho odníme. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 21Cdo/832/2002 zo dňa 27.02.2013, podľa ktorého k zníženiu alebo odobratiu osobného príplatku môže zamestnávateľ pristúpiť len vtedy, ak došlo k okolnostiam uvedeným v Zákonníku práce, za ktorých bol osobný príplatok priznaný, k takej zmene, ktorá odôvodňuje jeho ďalšie poskytovanie v menšom rozsahu, alebo ktorá vyžaduje jeho odňatie. Súdu prvého stupňa v tejto súvislosti vytýkal, že sa vôbec nezaoberal dôvodmi odobratia osobných príplatkov aj napriek tomu, že v jeho prípade evidentne došlo k porušeniu § 13 Zákonníka práce zo strany odporcu. Za závažné pochybenie prvostupňového súdu považoval tiež postup súdu prvého stupňa, kedy mu bolo odopreté právo záverečnej reči, keď zo zápisnice z pojednávania zo dňa 11.02.2015 je zrejmé, že súd prvého stupňa mu právo záverečnej reči neumožnil, čo považuje za zásadný zásah do práva na spravodlivý proces.

Odporca v písomnom vyjadrení k odvolaniu žiadal rozsudok prvostupňového súdu ako vecne správny potvrdiť. Vyslovil názor, že navrhovateľ sa v konaní pred súdom prvého stupňa domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia rektora a o odňatí jeho osobných príplatkov, čo je podľa jeho názoru prípustné jedine postupom podľa piatej časti O.s.p.. Na podporu svojho stanoviska predložil rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Sžo/237/2009 zo dňa 06.07.2010, v ktorom konaní súd preskúmaval rozhodnutie Akademického senátu verejnej vysokej školy. Odkazovanie navrhovateľa na ním uvedené rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 21Cdo/832/2012 zo dňa 27.02.2013 považoval na daný prípad za nepoužiteľné z dôvodu, že v Českej republike sú rozdielne stanovené podmienky pre priznávanie a odnímanie osobného príplatku v predpise hmotného práva, ktorým je v danom prípade český zákonník práce, ktorý sám priamo stanoví podmienky na priznanie a odobratie osobného príplatku. Táto právna úprava je odlišná od právnej úpravy Slovenskej republiky, a preto nie je možné považovať situáciu riešenú Najvyšším súdom Českej republiky za zhodnú so situáciou navrhovateľa. K tvrdeniu navrhovateľa, že nemal možnosť v konaní pred súdom prvého stupňa sa vyjadriť ku všetkým argumentom a dôkazom uviedol, že toto tvrdenie nie je pravdivé, pretože navrhovateľ mal dostatok času a priestoru na pojednávaní pred súdom prvého stupňa na prednesenie svojich vyjadrení a tvrdení.

Krajský súd preskúmal vec v zmysle ust. § 212 ods. 1 O.s.p. a zistil, že rozsudok okresného súdu je potrebné podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdiť. Vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p., podľa ktorého nie je potrebné nariaďovať pojednávanie odvolacieho súdu.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len skutočnosťami uvedenými v § 205 ods. 2 písm. a/ až f/ O.s.p..

V prejednávanej veci navrhovateľ uplatnil odvolací dôvod podľa § 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p. s odkazom na § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p., teda namietal nesprávne právne posúdenie veci.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

V danej veci odvolací súd opodstatnenosť uplatneného odvolacieho dôvodu podľa § 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p. nezistil. Preskúmaním zistil, že súd prvého stupňa zo skutkových zistení vyvodil správne právne závery, aplikoval správny právny predpis a tento aj správne interpretoval.

Z vykonaného dokazovania nesporne vyplýva, že navrhovateľ bol u odporcu zamestnaný na základe pracovnej zmluvy č. 42/2005 zo dňa 25.02.2005, na základe ktorej po vykonaných dohodách o zmene pracovnej zmluvy vykonával naposledy funkciu profesora v odbore Mechatronika a tiež na základe pracovnej zmluvy zo dňa 02.03.2010 vykonával u odporcu funkciu dekana fakulty A. J. univerzity. Medzi účastníkmi konania teda nesporne vznikol pracovnoprávny vzťah, ktorý sa v zmysle ust. § 1 ods. 1 písm. f/ Zák. č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme a o zmene a doplnení niektorých zákonov považuje za pracovnoprávny vzťah zamestnanca pri vykonávaní verejnej služby, na ktorý sa vzťahuje Zákonník práce, ak tento alebo osobitný zákon neustanovuje inak; teda Zákon o verejnej službe upravuje špecifická takto vzniknutých pracovnoprávných vzťahov.

Navrhovateľ sa svojim návrhom domáhal vyplatenia podľa jeho názoru odporcom neoprávnené odobratých osobných príplatkov, v celkovej výške 4.569,5 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne z každej opakovane nevyplatennej sumy osobného príplatku, teda nedomáhal sa preskúmania zákonnosti rozhodnutia rektora vysokej školy o odobratí týchto osobných príplatkov, ako sa nesprávne domnieva odporca vo svojom vyjadrení k odvolaniu. Nebolo preto úlohou prvostupňového súdu preskúmať rozhodnutia rektora o odobratí osobných príplatkov (ktoré napokon ani neboli vydané vo forme rozhodnutia), ale úlohou súdu v danom konaní bolo posúdiť, či boli splnené podmienky pre odobratie priznaných osobných príplatkov navrhovateľovi.

Podľa § 10 ods. 1 Zák. č. 553/2003 Z. z. zamestnancovi na ocenenie mimoriadnych osobných schopností, dosahovaných pracovných výsledkov alebo za vykonávanie práce nad rámec pracovných povinností možno priznať osobný príplatok až do sumy zodpovedajúcej ustanovenému limitu; to sa nevzťahuje na zamestnanca zamestnávateľa uvedeného v § 1 ods. 1 písm. g/. Osobný príplatok sa určí pevnou sumou zaokrúhlenou na 0,50 euro nahor.

Podľa § 10 ods. 2 cit. zákona o priznaní osobného príplatku podľa ods. 1, jeho zvýšení, znížení alebo odobratí rozhoduje zamestnávateľ na základe písomného návrhu príslušného vedúceho zamestnanca.

Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že zamestnávateľ môže priznať zamestnancovi na ocenenie mimoriadnych osobných schopností, dosahovaných pracovných výsledkov alebo za vykonávanie práce nad rámec pracovných povinností osobný príplatok. Z ust. § 10 ods. 2 Zákona vyplýva, že o priznaní osobného príplatku podľa ods. 1, jeho zvýšení, znížení alebo odobratí rozhoduje zamestnávateľ na základe písomného návrhu príslušného vedúceho zamestnanca. Podmienky a rozsah priznania osobného príplatku môže upravovať aj interný právny predpis zamestnávateľa. Z cit. zákonných ustanovení tak vyplýva, že je plne v kompetencii zamestnávateľa rozhodnúť o tom, či prizná

svojmu zamestnancovi osobný príplatok alebo mu ho odníme a je zrejmé, že osobný príplatok tvorí nenárokovateľnú zložku mzdy (viď tiež rozhodnutie Ústavného súdu SR III.ÚS 119/2012).

Rozhodnutie prvostupňového súdu, ktorý dospel k záveru, že osobný príplatok v určenej výške je s poukazom na ust. § 10 ods. 2 Zák. č. 553/2003 Z. z. nárokovateľný len počas trvania jeho priznania v priznanej výške, nie však v prípade jeho odobratia, resp. zníženia, a preto návrh navrhovateľa v celom rozsahu zamietol, preto považoval odvolací súd za správne. Citované zákonné ustanovenie totiž zakotvuje jednoznačnú úpravu v tom smere, že o zvýšení, znížení alebo odobratí osobného príplatku rozhoduje zamestnávateľ, pričom podľa citovaného zákonného ustanovenia nie je možné skúmať dôvody, resp. zánik dôvodov, pre ktorý bol osobný príplatok odobratý, tak ako je tomu pri odlišnej právnej úprave v Českej republike, kde zákonník práce výslovne dáva možnosť, resp. priamo stanovuje podmienky pre priznanie a odobratie osobného príplatku. Jedinou podmienkou pre zvýšenie, zníženie alebo odobratie osobného príplatku podľa našej zákonnej úpravy tak v zmysle ust. § 10 ods. 2 Zák. č. 553/2003 Z. z. je iba písomný návrh príslušného vedúceho zamestnanca na takúto zmenu resp. priznanie. V posudzovanej veci je nepochybné, že takýto návrh vedúceho zamestnanca nebol potrebný, pretože rektor vysokej školy je zároveň štatutárnym orgánom, a teda aj príslušným vedúcim zamestnancom navrhovateľa v zmysle cit. zákonného ustanovenia.

Navrhovateľ ďalej v odvolaní namietal, že mu súd prvého stupňa neumožnil predniesť „záverečnú reč“, čo považoval za zásah do práva na spravodlivý súdny proces. Hoci navrhovateľ neuplatnil túto námietku ako samostatný odvolací dôvod (do úvahy by pripadal odvolací dôvod podľa § 205 ods.2 písm. a/ O.s.p.), odvolací súd sa zaoberal aj preskúmaním tejto námietky navrhovateľa.

Podľa § 118 ods. 4 O.s.p. ak sa pojednávanie neodrokuje, pred jeho skončením súd vyzve účastníkov, aby zhrnuli svoje návrhy a vyjadrili sa k dokazovaniu i k právnej stránke veci. Na záver súd uznesením vyhlási dokazovanie za skončené.

Z citovaného ustanovenia vyplýva jednak procesná povinnosť súdu vyzvať účastníkov na zhrnutie ich návrhov a vyjadriť sa k dokazovaniu i k právnej stránke veci, jednak tomu zodpovedajúce procesné oprávnenie účastníka na „záverečnú reč“. V nej môžu účastníci zhrnúť svoje návrhy, vyjadriť svoj názor na vykonané dokazovanie z hľadiska jeho úplnosti, zákonnosti a hodnotenia jednotlivých dôkazov. Takýmto záverečným zhrnutím a vyjadrením však nie je len ten procesný úkon účastníka (jeho zástupcu), ktorý je takto označený aj formálne. Je ním i bez tohto formálneho označenia aj iný, na záver pojednávania urobený procesný úkon účastníka (jeho zástupcu), ktorým zhrňuje svoje návrhy, vyjadruje sa k dokazovaniu a k právnej stránke veci.

V preskúmvanej veci z obsahu zápisnice o pojednávaní uskutočnenom na súde prvého stupňa dňa 11.02.2015 vyplýva, že po poučení podľa § 120 ods. 4 O.s.p. súd vytvoril účastníkom procesnú možnosť na realizáciu tohto práva vyplývajúceho im z § 118 ods. 4 O.s.p., pričom zo zápisnice z pojednávania vyplýva, že obaja účastníci, teda aj navrhovateľ, túto možnosť využili. Navrhovateľove tvrdenie o tom, že mu súdom prvého stupňa nebolo umožnené predniesť „záverečnú reč“, teda nezodpovedá skutočnosti.

Z uvedených dôvodov odvolacie námietky navrhovateľa boli nedôvodné, a preto odvolací súd rozsudok prvostupňového súdu podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že odporcoví, ktorý bol v odvolacom konaní úspešný, priznal náhradu trov odvolacieho konania podľa § 10 ods. 1, § 13a ods. 1 písm. c/ , § 16 ods. 3 a § 18 ods. 3 Vyhl. č. 655/2004 Z. z. za úkon právnej služby: vyjadrenie k odvolaniu, v sume 161,01 eur + režijný paušál 8,39 eur a 20% DPH z priznanej odmeny a hotových výdavkov v sume 33,88 eur, spolu v sume 203,28 eur.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.